

holde en Familie. Da Undertegnede saa efter 3 Mars Forsøg indsaa, at Dyrkning af Havesager var et Middel til at Mønge, vistnok en Trediedel af Landets Husmænd, kunde faae saa megen Indtægt af deres Jordlodder, at de kunde leve selvstændigt, for saavidt at disse kunde sælges til antagelige Priser, (men da Priserne stadig trykkes, idet der efterhaanden fremkom større og større Mængder) saa optom den Tanke hos mig, at Udlandet, navnlig England, maatte kunne kjøbe af den Overflødighed, som mere og mere frembragtes hos os. Jeg erkjendte mig da om Havesagers Pris i Udlandet, om Fragtarterne og stoffede Handelsforbindelser paa England m. m., hvorpaa jeg i Forbindelse med nogle Mænd, der interesserede sig for Sagen, indbød til et Møde desangaaende, hvor saa ovennævnte Forening stiftedes, der senere fik god Tilslutning, saa den nu som anført tæller 558 Medlemmer af alle Samfundsklasser, hvilket turde være det bedste Bevis for, at der er almindelig Trang til at Sagen maa lykkes. De to Aar, som der nu er anvendt til Forsøg dermed, om end i det Mindre, giver ogsaa god Tro til at det vil kunne ske. Foreningens Virkemaade er følgende: Bestyrelsen, der bestaar af 7 Medlemmer, som selv vælger sin Formand, Næstformand og Kasserer, søger Oplysning om de bedste Afsetningsforhold i Udlandet, hvorfor der i Fjor sendtes en Havesagskandidat til England og i Aar har undertegnede Formand besøgt flere engelske og skotske Byer; de derved fremkomne Oplysninger, der hidtil har givet det bedste Haab for Fremtiden, meddeles til alle Medlemmer gjennem Foreningsorganet. For at Medlemmerne kan faae det størst mulige Udbytte af deres Varer, blive de alle afsendte paa een Haand af Foreningens Formand, idet derved spares Provision til Mellemandlere, Fragten bliver billigere og der kan opnaaes bedre Priser, naar der kan leveres et større Parti. De ved Salget indkomne Beløb sendes med Fradrag af Omkostningerne til Kredsforsmanden for den enkelte Kreds (Foreningen er nemlig inddelt i Kredse), der saa igjen fordeles Beløbet til Producenterne. De Vareførter, hvorfor der hidtil har været god Afsetning i England, er Æbler, Ribs, Solbær, søde Kirsebær, Tomater og Agurker. Foruden at bejerge Varerne solgte, fører Forsmanden al Korrespondance med Medlemmerne, forstaffer Frugttræer, Busse og Frø til hvor som ønsket det, samt giver Raad og Veiledning til Jordens Behandling, Plantning, Røgt og Pleie m. m. Bestyrelsen, ogsaa Formand og Kasserer ere ulønnede. Medlemsbidraget er 2 Kr. aarlig, det er sat saa lavt, for at Alle, baade Mænd og Kvinder, ogsaa Smaakaarsfolk, kan være Medlemmer. Men da Medlemsbladet koster 2 Kr. aarlig, saa bliver der Intet tilovers til Forretningsførelse. Derfor trænger Foreningen til Understøttelse, for at den tilfulde kan løse sin Opgave. Det er med denne Sag som med alle gode Sager, at der i Begyndelsen trænges til, at der gjøres store Forarbejder, hvis Beføkning først kan indvindes paa et senere Tidspunkt. Bestyrelsen trænger derfor til flere Midler end dem, den selv raader over. Den vil f. Ex. gjerne lade afholde Foredrag om Havedyrkning og havemæssig Dyrkning af Huslodder omkring i Landet, for at navnlig de mindre Jordbrugere kan blive oplyst om den bedste Dyrkningsmaade af de bedst lønnende Produkter, hvilket er meget nødvendigt; den vil ogsaa gjerne af og til lade dertil stiftede Personer anstille Undersøgelser paa Udlandets Handelspladser, men dette er meget kostbart, den trænger ogsaa til Midler for at iværksætte visse Foretagender, som Udviklingen af Havesbruget vil kræve, f. Ex. en Fabrik til Tørring af Frugt, Tillavning af Frugtvine, Syllning og Genfogning af Frugt, eftersom der ventelig vil fremkomme en Masse Frugt, der ikke egner sig til Salg i Udlandet, men som ved sliig Behandling vil kunne gjøres indbringende, hvorhos der tillige udkræves Oplæring af Folk i saadanne Fag. Desuden medgaar der ikke ubetydelige Summer til Forretningsførelse m. m. Bestyrelsen føler sig nu overbevist om, at denne Sag vil kunne blive en Velstandskilde for Landet i det Hele og navnlig for de mindre Jordbrugere, naar den først kommer i god Gænge og bliver rigtig indarbejdet, idet den ikke alene vil kunne give de enkelte Producenter en forøget Indtægt, men vil kunne drage mange lønnende Beskæftigelser frem med sig. (Til Udførelse af Havesager anvendes t. Ex. en stor Mængde Kurve, der ikke komme tilbage; Fletningen af saadanne vil kunne give Anledning til Husflid, hvorhos en Del ubenyttet Jordareal vil kunne blive anvendt til lønnende Pileavl osv.) Endelig maa der ikke lades ude af Sigte den forædlende Indflydelse, Havedyrkning kan bringe ind i Folkelivet, idet baade Gamle og Unge kan komme til at tage Del i Arbejdet og nyde dets Frugt; ligesom en saadan Virksomhed, ved at bringe Pengemidler ind i Landet, forøger Velstanden, øger Hjemfærligheden og binder Samfundsbaandene stærkere sammen, naar, som vi haabe, den vil bidrage til at bringe Æfjønshed og Velvære i vort Fædreland. Af disse Grunde tager jeg ikke i Betænkning, paa Bestyrelsens Begne, at anbrage hos den høie Rigsdag om, at den vil bevilge „Foreningen for Udførelse af Havesager“ foreløbig et aarligt Statstilskud paa